

gedoken collega van veldwachter de Jong, Jacob Nieuwland, van een vriend had weten te verwerven. Van de leden van Dobbe's groep bleef Frekenhorst bij Hotel Vernimmen achter; Rotte, van Voorthuizen en Bergsteyn reden mee naar Joure. Van Voorthuizen en Bergsteyn zouden zich voor rechereurs uitgeven en Rotte die goed Duits sprak, zou voor 'SD'er' spelen.

De opzet slaagde. De kassier van de distributiedienst van de gemeente Haskerland liet zich omstreeks negen uur volledig overdonderen, opende in het gebouw van de dienst de kluis waarin de waardepapieren lagen, hielp de volledige nieuwe bonnenvoorraad plus de desbetreffende administratiestukken in de auto laden, liet zich huisarrest opleggen ('Er staat een wachtpost voor uw deur', werd hem gezegd) – en rook eerst onraad toen hij tegen middernacht merkte dat de 'wachtpost' in geen velden of wegen te bekennen was; hij alarmeerde de politie.¹

De bonnenvoorraad was inmiddels afgeleverd bij veldwachter de Jong, dokter Hofkamp kreeg zijn auto terug en een dag later begonnen Dobbe en de zijnen in hun jachthuis met het sorteren van de duizenden bonkaarten en tienduizenden losse bonnen die hun in handen gevallen waren. De gehele voorraad werd spoedig door een broer van Gerrit Kleinveld in een melk-auto naar Woudenberg overgebracht en vandaar in grote partijen naar Amsterdam waar o.m. een zekere Klaas Werkman zich met de taak belastte, de partijen tegen provisie op de zwarte markt te spuien en met Dobbe en van Veen af te rekenen. Allen die bij de overval betrokken geweest waren, hielden overigens ook hoeveelheden bonnen onder zich, zo ook Frekenhorst die met medenemen van het nagemaakte stempel van de gemeente Woudenberg in Amsterdam onderdook.

Daar had men zulk een groot aanbod op de zwarte markt nooit gekend: de prijzen kelderden. Desniettemin kregen Dobbe en van Veen elk de beschikking over het voor die tijd zeer hoge bedrag van f 60 000. Van dat geld ging een aanzienlijk deel onmiddellijk naar de illegaliteit: naar *Vrij Nederland* en de OD. Dobbe gaf voorts hoge sommen aan personen die de zorg voor Joodse onderduikers op zich genomen hadden, en aan familieleden van verzetsslachtoffers; hij hield ook een bedrag in reserve, van Veen in eerste instantie zelfs een groot bedrag.²

Men slaagde er niet in, alle bonnen tijdig op de zwarte markt te verkopen.

¹ De kassier is later een vooraanstaand medewerker van de LO geworden.

² Met dat bedrag ging van Veen in '43 en '44 speculeren. Hij maakte flinke winst, gaf nieuwe bedragen aan *Vrij Nederland* en aan diverse personen die hulp boden aan slachtoffers van het bezettingsregime, en richtte met het restant begin '44 een illegale drukkerij in die een belangrijke bijdrage tot het verzet geleverd heeft.